

NASIL BİR BAŞLANGIÇ?

TEMEL YÖNELİM

BROŞÜR DİZİSİ: 1

www.baslangicdergi.org

BAŞLANGIÇ BROŞÜRÜ

Başlangıç, Gezi isyanı sonrasında kuruldu. Türkiye’de sosyalist solun ülke siyaseti ile ilgili sınırları herkesin malûmuydu. İsyân, solun halk muhalefeti ile ilgili kapasite ve sınırlarını da gösterdi. İlkinin yanına bu ikinci bilgiyi de ekleyerek yola çıktık.

Başlangıç’ın kuruluşuna tuğla koyanlar aslında Gezi’den önce de biriktiriyorlardı. Sosyalist, devrimci hareketin siyasal ve toplumsal zeminlerinde çeşitli deneyimleri olan bir grup insanın bir araya gelmesiyle kuruldu *Başlangıç*. Deneyimlerimizi, biriktirdiklerimizi ne küçümsüyor ne de mutlaklaştırıyoruz. Bu nedenle aşağıda okuyacaklarınızı sonlandırılmış bir metin olarak görmüyoruz. Biriktirdiklerimizi tartışmaya açıyoruz.

Ne gözü kara bir iyimserliğe sahibiz ne de yaygaracı bir kötümserliğe. Türkiye’nin içerisinden geçtiği sancılı süreçte “iradenin iyimserliğini aklın kötümserliği” çerçevesinde harekete geçirmek hepimizin görevi olmalı. Bu minvalde, aynı çizgide olalım olmalıyız, tüm yoldaşlarla sokakta, işyerlerinde, mücadele alanlarında -hadi bu toprakların solcuları olarak o çok sevdiğimiz tabirle söyleyelim- “hayatın içinde” bir arada olmaya, birlikte mücadele etmeye hazırız. Fakat mücadeleye dair perspektiflerimizi giderek netleştirmeyi, solun içerisindeki mevcut manasız parçalanmanın manalı ayrışmalara ve çizgilere dönüşmesine katkı sunmayı da önemsiyoruz. Temel amacımız bizzat kendimizi değil, bu metinde ana hatlarını ortaya koymaya çalıştığımız çizgiyi büyütme ve güçlendirmek.

Ve gerekiyorsa içinde erimek.

I. Dünya Ahvali

Dünya kapitalist sistemi önemli bir “yönetim krizi” içerisinde. Kapitalist kriz ve ABD’nin görece gerilemesine bağlı olarak uluslararası sistemde ortaya çıkan hegemonya bunalımı küresel ölçekte burjuva siyasal mimarisini bir hayli kırılanaştırıyor. Küresel kapitalizme eklenme biçimlerine, sınıfsal ve politik güçler dengesinin farklılığına bağlı olarak her toplumsal formasyonda krizin tezahürü farklı olabiliyor. Fakat emperyalist zincir içerisinde “sinyal veren halka” sayısının giderek artması ve ortaya çıkan halk hareketlerinin bazı benzer niteliklere sahip olması emperyalizmin sistemsel krizine işaret ediyor.

Bu kriz süreci iktidar bloğu ve onun siyasal temsilcileri arasında amansız kapışmalara sebep olduğu gibi, kitlesel halk hareketlerinin veya sosyal patlamaların ortaya çıkmasına da yol açıyor. Kapitalizmin ve emperyalizmin krizini derinleştirip muktedirlerin yönetme kapasitesinin altını oyabilen bu kitlesel hareketler moral güçler dengesinde kritik bir dönüşüm yaratsa da somut güçler dengesinde ezilenler lehine –şimdilik- bir değişimi ortaya çıkarabilmiş değil. Toplumsal mücadelelerdeki büyük kabarışlar yerini hızlı geri çekilmelere bırakıyor. Direnişlerin kapsam ve kitleselliğinde büyük sıçramalar olsa da bunlar sistematik bir büyümeye neden olmuyor. Mücadele solun, işçi hareketinin örgütlü güçlerinin somut kazanımlarına dönüşmüyor; direnişler parçalı, kesintili ve eşitsiz bir seyir izliyor. İçinde bulunduğumuz radikalleşme evresinin bu özgün karakterini akılda tutmak gere-

kiyor. Sosyalizm kitle hareketlerinin henüz gündeminde değil. Bu durumun üç temel nedeninden bahsedebiliriz:

- Birincisi, neoliberal süreçlerin sebep olduğu soldaki yenilginin, güçler dengesinde sandığımızdan çok daha büyük bir değişime yol açmış olmasıdır. İşçi sınıfının 200 yılda oluşturduğu kültürü, kamu-sallıkları ve örgütlenmeleri son 30 yılda onulmaz yaralar aldı. İşçi sınıfının parçalanması, kritik işçi bölgelerinde yaşanan sanayisizleşme ve işçi sınıfı yoğunluğunun merkez kapitalist ülkelerden çeperelelere doğru kayması işçi sınıfının siyasal, sosyal ve kültürel gücünde büyük kırılmalara yol açtı.
- İkincisi, güncel isyan deneyimlerinin temel öznesi olduğu sıklıkla dile getirilen ve “orta sınıflar”, “beyaz yakalılar”, “yeni proletarya” gibi tanımlamalarla anılan kesimin sistemi sorgulayan ve bazı durumlarda sarsan öne çıkışları, işçi sınıfının ve solun mücadelesi ile henüz tarihsel bir blok oluşturacak denli ilişkilendirilmiş değil. İşçi sınıfının geniş kesimleri ekonomik, kültürel ve politik mahiyetteki rıza ve zor mekanizmaları ile çevrelenmiş durumdayken, toplumsal isyan deneyimlerinin arkasındaki özneler, onları sınıf mücadelesiyle ilişkiye sokacak talep ve yönelimlere karşı –şimdilik- kararsızlar.
- Üçüncü olarak, radikal solun örgütlü güçlerinin yaşadığı erozyon ve alternatif toplumsal-siyasal tasarımların geniş kitleler nezdinde etkisini ve çağrıcılığını yitirmesi, sosyalist dönüşüm ufkunu güncel bir siyasal mesele olarak ortaya koymayı zorlaştırıyor. Kapitalizmin ortaya koyduğu küresel kurallar karşısında güçsüz düşen kitlelerin kapitalist gerçekçiliğe boyun eğmesi devrimci bir yönelimin önündeki en büyük engel bugün için.

Dünyanın birçok yerinde “eskinin öldüğü ama yerine yeninin henüz doğmadığı” bir süreçteyiz. 1990’ların liberal demokrasi soslu küresel yönetim modelinin güçten düştüğü, nefesinin kesildiği bir ortamda ideolojik-politik

kırılmalar ve bu kırılmalara binaen gelişen mücadeleler başat rol oynuyor. Bu süreç uzun bir süreyi kapsayabilir. Üstelik yeninin nasıl şekilleneceği konusunda hamle eden tek siyasal aktör sol da olmayacaktır. Sokaktaki radikalleşme illa sola yönelmiyor: Popülist akımların, faşistlerin, Suriye gibi örneklerde cihatçı hareketlerin tesiri ve yönlendiriciliği altına girebiliyor. Böylelikle de egemen sınıfların şu ya da bu kanadı tarafından söğürülüyor, araçsallaştırılıyor.

Sol adına şimdilik ortaya çıkana baktığımızda, solun ve işçi hareketinin belli bir birikimi koruyabildiği bağlamlarda mevcut siyasal ve sosyal kırılmanın güçler dengesinde somut değişimler yaratabildiğini görüyoruz. Bu anlamda 2008 krizi sonrasında ortaya çıkan “meydan hareketleri” ile özgün birliktelikler kuran Syriza ve Podemos’un çıkış dinamikleri çok kıymetli. Fakat bir o kadar da düşündürücü. Zira bu partilerin yükselişinin (Syriza örneğinde daha açık bir biçimde olmak üzere) aynı zamanda onların politik ve programatik olarak ılımlaşmasına denk düşmesi, mevcut ideolojik-politik konjonktürün sınırlarını gösteriyor. Toplumsal mücadelelerin sandığındaki yansıması, ona kaynaklık eden toplumsal enerjiyi söğürabiliyor. Belli bir irilikteki radikal sol formasyonların “yönetebilir” olduklarını ispat etme gayreti, devrimci bir kopuş özlemi yerine, kitlelerin daha “namuslu” ve sınırlı bir kapitalizmi özleyen bilinci ile birleştiğinde reformizmi besleyen bir döngü ortaya çıkıyor. Küresel sermaye düzeninin alternatifsiz olduğunu vazededen “kapitalist gerçekçilik” galip geliyor.

Bu nedenle kapitalist gerçekçiliği kırmaya aday olacak bugünün devrimci hareketini bekleyen iki temel görev var:

- Neoliberal kapitalizmin erozyona uğrattığı emekçilerin ve ezilenlerin kolektif eyleme ve örgütlenme kapasitelerini artıracak mücadeleleri açığa çıkartmak ve sınıfsal-toplumsal öz örgütlenme ağları ortaya çıkarmak;

- Küresel ve ulusal ölçekteki ekonomik ve siyasal krizlerin kitleler nezdinde oluşturduğu ideolojik ve politik kırılmalara müdahale etme kapasitesine sahip **popüler bir siyasal makine** inşa etmek.

Bugünün bu iki devrimci görevinin harmanlanması, yani sınıfsal-toplumsal öz örgütlenme ağlarıyla sarılmış bir siyasal merkezin inşası, devrime yönelik **düzen dışı bir siyasal kapasite** oluşturmak anlamına gelecektir.

II. Memleket Ahvalı

Türkiye özgün bir otoriterleşme deneyimi yaşıyor. Aslına bakılırsa Türkiye’de devletin otoriter inşası 1980’den beri çeşitli aşamalar içerisinde süregeliyor. Otoriterleşmeden salt siyasi düzeydeki kapanmaları değil; devlet, toplum, ekonomi eksenlerinde ortaya çıkan anti-demokratik uygulama ve dönüşümlerin bütününe anlayacak olursak, karşımıza şöyle bir kısa liste çıkıyor:

- 1980 darbesi, işçi sınıfının ekonomik-demokratik kazanımlarının yanı sıra siyasal alandaki neredeyse tüm demokratik zeminleri de tahrip etti ve yeni güç dengesini anayasaya kazıdı.
- 1980’lerde arkasına askerî cuntanın gücünü yedekleyen neoliberal teknokrasi, yasama ve yargıyı büyük oranda by-pass ederek, ekonomi yönetiminde yeni bir yönetsel mimariyi devletin içerisine taşıdı.
- 1990’larda Kürt Hareketi ve Siyasal İslam karşısında ideolojik ve politik yenilgiye uğrayan merkez siyasetin boşluğunu güvenlik aygıtının legal ve illegal kolları doldurdu.
- 2001 krizi sonrasında Derviş yasaları ile oluşturulan özerk yapılar sayesinde ekonomi yönetimi küresel yönetsel mimariye sıkı bir şekilde monte edildi.
- Ergenekon ve Balyoz soruşturmaları ile başlayan ve 2013’teki 17 Aralık süreci ile farklı bir güzergâha oturan devlet içi iktidar mücadelesi, devletin otoriter bir biçimde yeniden yapılandırılması sürecinin mecrası hâline geldi.

AKP döneminde yaşanan sürece hem egemen hem de emekçi sınıflar açısından bakmak gerekiyor. Temel belirleyenleri şu şekilde alt başlıklara bölmek mümkün:

Liberal Demokrasinin Küresel Krizi:

İlkin meseleye salt “yerel” çerçeveden bakmamak gerekiyor. Yürütmenin hem yasama-yargı karşısında hem de aslında kendi içinde giderek merkezi ve tek yönlü bir komuta kademesine dönüşmesi; MİT, TİB gibi kurumların devlet içerisindeki ağırlık merkezlerinin değişmesi; yargı-polis kompleksinin “düşman hukuku” anlayışı çerçevesinde işlevlendirilmesi; zor aygıtının iç savaş kapasitesinin giderek yükseltilmesi gibi dönüşümler -hiç şüphesiz AKP’nin politik heves ve mecburiyetleriyle ilişkili olsalar da- salt buna indirgenemeyecek yapısal bir süreci de ifade ediyorlar. Liberal demokrasinin küresel olarak krize girdiği bu dönemde kapitalist devletler -farklı tonlarda olsa da- demokratik kimliklerini giderek kaybediyorlar. Bu demokratik daralma, bekleneceği üzere, ilkin sokak muhalefetini vuruyor. Bu nedenledir ki Taksim’den Ferguson’a kadar bugün tüm coğrafyalarda geçerli olan slogan “Nefes alamıyoruz!” oluyor.

Sermaye İçi Mücadele ve Devlet İktidarı:

Türkiye bağlamında egemen sınıf içerisindeki mücadelenin kızıştığını görüyoruz. Bu öncelikle sermaye fraksiyonları arasında bir savaş. 2001 ekonomik krizi sonrasında ekonomik devlet aygıtının küresel kapitalizm ve Türkiye’deki büyük sermayenin çıkarları doğrultusunda yeniden dizayn edilmesi sonucu dışlanan küçük ve orta ölçekli sermaye kesimleri, bir karşı strateji izliyorlar. Bu strateji, geniş kitlelerin desteğini alan AKP’nin politik önderliği sayesinde, ekonomik pazarlık güçlerini artırmalarını sağlıyor. Bu sermaye fraksiyonu şimdiye dek 2001 krizi sonrası oluşturulan ekonomi yönetimi dizaynını

parçalayamadı; ama devlet imkânları üzerinden nemalandı ve oldukça güçlendi. AKP elitleri bu sermaye fraksiyonu ile hukuk dışı ve yozlaşmış ilişkiler geliştirdi. Bu nedenle devlet aygıtı üzerinde kontrol, Erdoğan'ın tabiri ile "Türkiye'de sermayenin el değiştirmesi süreci"nde büyük önem taşıyor. Bu kontrol hukuk dışı işlere batan AKP elitleri açısından bir tür öz-savunma işlevi de görüyor.

Emperyal Arayışlar ve Devlet İktidarı:

Fakat sermaye birikim süreci asla salt "ekonomik" karakterli bir süreç olarak kendini göstermiyor. Zira Türkiye sermayesi büyüdükçe bölgesel ve küresel arayışları da artırıyor. AKP'nin şimdiye kadarki başarısız emperyal hamlelerinin arkasında bu arayışlar yatıyor. Sermaye birikim sürecinin emperyalizmin bölgedeki diğer dinamikleri ile iç içe geçtiği ve Kürt sorununun da işin içine katıldığı bu karmaşık süreç, devlet iktidarının kontrolünü ele geçirmek için egemenler arasında amansız bir siyasal savaş tetikliyor. Bu nedenle ***AKP açısından devlet aygıtı üzerinde sağlanan tam kontrol bir "varlık-yokluk problemi" haline gelmiş durumda.*** Bu kontrol ihtiyacı öyle bir raddeye gelmiş durumda ki, son zamanlarda sıklıkla rastlandığı üzere, kamu kurumlarının "irrasyonel" atamalarla işlemez hale gelmesini bile göze alabiliyor.

Proleterleşme:

"Aşağıdan" baktığımızda temel belirleyenin Türkiye'de yaşanan proleterleşme süreci olduğunu görüyoruz. Post-modern dönemin o meşhur "işçi sınıfı öldü" iddiasının aksine, küresel işbölümünün yeniden oluşturulmasına paralel olarak küresel Güney'de büyük bir proleterleşme dalgası yaşandı, yaşanıyor. Türkiye de bu süreçten nasibini almış durumda. Son otuz sene içerisinde Anadolu'nun bazı kent merkezleriyle Ege ve Marmara havzasında tarımın tasfiyesine paralel olarak yaşanan güçlü proleterleşme dalgasına, 1990'ların iç savaş ortamında zorunlu göçe

tabi tutulan Kürt nüfusun proleterleşmesini de eklemek gerekiyor. Bu durum geniş kitleler açısından sosyal, ekonomik ve ideolojik açıdan köklü bir dönüşüm anlamına geliyor. AKP'yi sistem açısından önemli kılan tam da bu büyük dönüşümü yönetebilme kapasitesi. Yoksulluğun sürdürülebilirliğini esas alan sosyal politikalar ve taşeronlaştırmaya dayanan yeni işçileştirme politikası sayesinde AKP, sistemin efendilerinin üzerine çöken kâbusları hafifletmiş durumda.

Yukarıdan İslamileştirme:

AKP'nin proleterleşme sürecini yönetmekle ilgili kapasitesi salt ekonomik politikalara dayanmıyor. AKP'nin yukarıdan aşağıya işlettiği İslamileştirme siyaseti bu sürecin moral-ideolojik anlamda kontrol altında tutulmasını hedefliyor. AKP, Türkiye solunda genel olarak kabul gördüğü üzere, "Anadolu'nun doğal gericiliğini" yansıtmıyor; aksine, yaşanan köklü toplumsal dönüşümün "müte-deyyin-muhafazakâr mahallenin" hâkim kodlarını kırma ihtimali karşısında yukarıdan aşağıya bir yeniden İslamileştirme siyasetini dayatıyor. İslamileştirme, **yukarıdan aşağıya dayatılan ve proleterleşme sürecini siyasal, sosyal ve kültürel olarak yönetebilir kılmak için uygulanan bir strateji**. İşçi-işveren ilişkilerinin İslami bir koda dayalı olarak yeniden kurulması; kadın bedeni üzerinde hâkimiyet kurma biçiminin İslamleştirilmesi; alkol kullanımına çeşitli biçimlerde getirilen kısıtlamalar; eğitimin İslamleştirilmesi yukarıdan aşağıya uygulanan bu İslamileştirme siyasetinin ilk akla gelen ayakları.

Daralan Hegemonya ve Kitle Politizasyonu:

Gezi'den itibaren hegemonyasının daralması veya "gerçek sınırlarına" oturmuş olması, AKP'yi kendi toplumsal tabanını devamlı suretle ajite ederek pekiştirmek, sıkılaştırmak ihtiyacıyla karşı karşıya bırakıyor. "Eldeki

malzemenin” özellikle Erdoğan ve onun “Yeni Türkiye” miti etrafında korunması ve konsolidasyonu, daralan bir hegemonya çerçevesinde ancak sürekli saflaştırma ve politizasyonla mümkün. Bu minvalde, AKP’nin yukarıdan ideolojik manipülasyonları “Osmanlıcılık” gibi emperyal bir güç ideolojisinin popülerleştirilmesi üzerinden, Türkiye’deki sağ cenahın tümünü enlemesine kesen –ve böylelikle MHP’yi paralize eden- genel bir faşizan karşılık buluyor. AKP’nin toplumu disipline etmeye yönelik politikaları yukarıdan bir İslamlaştırma olarak gerçekleşirken, kitle politizasyonunun “İslami” niteliği bir hayli şüpheli. İsrail’in Mescid-i Aksa’yı basması karşısında sönük bir iki eylemin ötesine geçilememesi İslami söylemin kitle politizasyonundaki sınırlarını ortaya koyarken; 6-7 Ekim olaylarında kitlelerin, 1990’lardakini aşacak şekilde Kürt karşıtı bir histeriyle sokağa dökülmeleri Türkiye’deki faşizan damarın hala “kullanışlı” bir araç olduğunu gösterdi. Erdoğan’ın kişiliği çevresinde yaratılan bir mit, sözde on altı Türk devletini temsilen bir dizi kostümlü askerin resmi karşılama törenlerinde kullanılması gibi uygulamalarla da birleştirilerek faşizan bir kitle siyaseti adeta laboratuvar ortamında imal ediliyor.

III. Solun Ahvali ve *Başlangıç*ın Pozisyonu

Bizce açık bir gerçek var: Türkiye sosyalist solu yeniden inşa edilmek zorunda. Bu inşanın gerçekleşmediği durumlarda, ortalığı “sosyalist-devrimci kalmanın” farklı versiyonları dolduruyor. Seçim dönemlerindeki temelsiz ittifaklarımızla, sendikal pazarlıklarımızla, gazete tercihimizle, basın açıklamalarımızla, tepki eylemlerimizle “sosyalist-devrimci” kalıyoruz, belli bir “yaşam tarzı” olarak sosyalistliği yeniden üretiyoruz. Fakat hiçbir etki yaratamıyoruz. Temel mesele nicelik olarak küçük kalmamız değil (her ne kadar bu da önemli olsa da). Sosyalist hareketin tarihinde küçülmeler olagelmıştır. Aşılmıştır, bu da aşılır. Bu noktada, sosyalist solun yeniden inşasını gerektiren birbiriyle ilişkili ve yakın dönemimize ait iki olumsuz bakiyenin altını çiziyoruz:

- Türkiye’de neoliberalizmin neredeyse otuz beş senelik bir tarihi var. Toplumsal alanın emekçiler aleyhine derin ve geniş bir tahribata uğratıldığı bu otuz beş sene içerisinde, sosyalist sol olarak belirli bir toplumsal-sınıfsal tahkimat oluşturmaktan uzak kaldık. Kamu emekçileri alanı gibi bu türden bir birikim ve tahkimatın olduğu alanları -kendi marifetimizin de katkısıyla- giderek kaybettik, kaybediyoruz. ***Sosyalist sol gerçek, maddi bir toplumsal-siyasal güç olma niteliğini yitirmiş durumda.***
- Toplumsal ve sınıfsal alanlardaki inşa faaliyetlerinden giderek uzaklaşan, bu nedenle de “genele”, “kamuoyuna” konuşan yapılar haline gelen sosyalist solun siyasal hattı da giderek daha fazla “genelin”

hassasiyetleri çerçevesinde şekillenir hale geliyor. Türkiye'nin 2000'lerde yaşadığı siyasal alt üst oluşun yüksek gerilimiyle birleştiğinde bu süreç, sosyalist solun politik ve ideolojik olarak çözülmesine ve giderek düzen içi hale gelmesine neden oldu. Büyük oranda *anti* veya *pro* AKP tutumlarının etkisinde kalarak, kendisini ayrı bir ideolojik-politik hat olarak örgütleyemeyen ***sosyalist sol, anlamlı bir ideolojik-politik referans noktası olma özelliğini kaybetmiş durumda.***

İşte birbiriyle bağlantılı bu iki olumsuz bakiyeden dolayı bir yeniden inşa sürecine ihtiyacımız var.

Yaşadığımız bu aşınma sürecinin semptomları sosyalist solda her geçen gün daha belirgin hale geliyor. Haşım Kılıç, Ekmeleddin İhsanoğlu, Mustafa Sarıgül, hatta Ankara'daki yerel seçimler felaketini hatırlayacak olursak Mansur Yavaş gibi isimlerden medet umar hale gelmek; emek alanında sendikal bürokrasiye tutunmak için her türlü ilkesiz siyaseti normalleştirmek; Kürt Özgürlük Hareketine yönelik omurgasız, günübürlük tavırlar geliştirmek vesaire. Örnekler çoğaltılabilir.

Başlangıç'ı oluşturanlar olarak bu olumsuz bakiyede sorumluluğumuzun olmadığını veya bu bakiyeden zerre etkilenmediğimizi iddia ediyor değiliz. Bu süreci tersine çevirecek sihirli anahtara, bir maymuncuğa sahip olduğumuzu da söylemiyoruz. İddiamız, ***sosyalist solun yeniden inşasına yönelik belirli bir pozisyonu hayata geçirmek ve bunun Türkiye solu içerisinde giderek bir çizgi haline gelmesini sağlamakla ilgilidir. Bu pozisyonun temel yönelim çizgilerini şöyle tarif ediyoruz:***

Devrime Odaklanmak

Büyük ve hızlı bir dönüşüm konjonktürü içerisindeyiz. Geri çekilmelerin ve beklenmedik hızda ileri atılımların, kırılmaların yaşandığı ve yaşanacağı bir dönem bu. Sos-

yalist bir devrim uzak görünebilir, ama dönemin karakteristiğine bağlı olarak yeniden *düşünülebilir* hale gelmiştir. Devrimcilerin, sosyalistlerin geri çekilme anlarında başlıca görevi, ileri hamle anlarının kazanım ve hafızasını canlı tutmak olmalıdır. Türkiye’de olduğu gibi geri çekilmenin hızlı, restorasyonun sert gerçekleştiği yerlerde, karanlık “faşizm tahlilleri” üzerinden siyaseti “hadi şu vartayı bir atlatalım, sonra kendi işimize bakarız”cı bir çizgiye çekmek bu dönemin tüm potansiyellerine arkamızı dönmek anlamına gelecektir. Devrimcilik, tasarladıklarımızı bu potansiyeli kullanarak hayata geçirebiliyorsak devrimciliktir. Buna odaklanılmayacaksa gidip ana akım partilerden birinde siyaset yapmak en azından daha samimi bir tutum olacaktır.

Stratejik Düşünmek ve Eylemek

“Kendi işimize bakacağız” o zaman bizce bugündür. Ve iki farklı ritim içermektedir. Devrimci bir siyaset bugün bir yandan *zamanın daha yavaş aktığı* bir biriktirme ve tahkimat süreci içerisine girmelidir. Öte yandan da *zamanın hızlı aktığı* bu konjonktürde ani sıçramalara kendisini her anlamda hazırlamalıdır.

Bu iki ritme zemin teşkil eden temel siyasal tespitlerimizi yukarıda özetlemiştik. Tekrarlamak gerekirse;

Türkiye’de neoliberal kapitalizm ve sermaye düzeni güçlü bir tahkimat yapmış ve emekçilerin toplumsal, ekonomik ve politik kapasitelerini oldukça soğurmuştur. Solun siyasal düşüşü ve karşı dalga olarak otoriterleşmenin altında yatan temel zemin budur. ***Sol, bu alanlarda, zamanı yavaş akan, sabırlı bir biriktirme ve tahkimat çabası içerisinde kendisini toplumsal olarak yeniden inşa etmelidir.***

Öte yandan Türkiye siyasal rejim açısından da son derece dengesiz ve kararsız ülkeler kuşağı arasındadır. Emperyalist sistemin ve küresel kapitalizmin birleşik krizi

Türkiye'deki fay hatlarını daha da belirgin hale getirmektedir. AKP, bu kırılğan fay hatları üzerinde her ne kadar şimdiye kadar tüm muharebelerden galibiyetle çıkmış ve toplumsal alanda önemli bir gücü hala koruyor olsa da, aslında gücü artık büyümemekte, aksine azalmaktadır. AKP açısından, özellikle 2010 referandumunda ifadesini bulan geniş hegemonyadan "eldekini korumaya" yönelik daralan bir hegemonyaya geçiş söz konusudur. Onu siyasal alanda devlet iktidarını gasp etmeye, toplumsal alanda da faşizan kitle çıkışlarını motive etmeye yönelten bu durumdur. Başka bir deyişle, yaralanmış bir hayvanın daha saldırgan olmasını andırırçasına, AKP de daralırken daha tehlikeli hale gelmektedir. Artan iktidar saldırganlığının toplumda yarattığı geri çekilme ve sinme hali kalıcı olmayabilir. Türkiye, direnişin birçok coğrafyası gibi, yeni Gezi'lere açık bir konjonktürdedir. ***Devrimci siyasete düşen bir yandan iktidar saldırganlığının vücut bulduğu tahakküm alanlarında militan ve fiili direniş çizgisini canlı tutmak, öte yandan da olası bir kırılma ve ileri sıçrama momentine yönelik hazırlık yapmak olmalıdır.***

Hiç şüphesiz ki zaman akış hızları farklı bu iki stratejiyi tutturabilmek zordur. Ama zaten zor zamanlarda devrimci siyasetin kolay olacağını da şimdiye kadar kimse iddia etmemiştir.

İdeolojik-Politik Bağımsızlık

Sosyalist solun genel krizinin önemli bir göstergesi siyasal alanda kendisini farklı bir siyasal odak olarak kuramamasıdır. Bu salt Türkiye ile sınırlı bir problem değil ve toplumsal-sınıfsal güç dengelerindeki temel kırılmalarla ilgilidir. Ana akım siyasal alanda merkez ve faşist kanatları ile sağın hâkimiyetinin artması, gidişattan ürken kesimlerin de kendilerini sağcılaşmış sosyal demokrasiye mahkûm hissetmeleri neredeyse sosyalist solun küresel kaderi haline gelmiş durumda.

Sosyalist hareketin en eski –hatta 3. Enternasyonal’den beri- en büyük hatalarından biri reformizmi küçümsemek olmuştur. Oysa reformizm kapitalist gerçekçilikle ilgilidir. Kökleri maddi hayatın emekçilere dayattığı şartlarda gizlidir. “Hiç kimse durup dururken ‘devrim yapalım da toplumun dibi çıksın’ diye düşünmez. ‘Orasını burasını düzeltelim de daha iyi yaşayalım’ diye düşünür.” Türkiye’nin özgün şartları içerisinde AKP bugün, bu katı gerçekçiliği emekçiler arasında belirli bir ideolojik-siyasal hat üzerinden örgütleyebilen partidir.

Kitlelerin somut beklenti ve ihtiyaçları ile ilişkiye geçmek elbette ki bir “olmazsa olmaz”dır. Ama devrimci bir siyaset bu düzeyle sınırlı tutulamaz. Somut beklenti ve ihtiyaçlar düzeyi ile ideolojik-politik düzey arasında geçişleri sağlayamayan bir hareket devrimci değildir. İdeolojik ve politik bağımsızlığı işte bu minvalde kavramak gerekir.

İdeolojik-politik bağımsızlık bir dizi mekanizmanın devamlı suretle canlı tutulmasını gerektirir. Geçiş talepleri üzerine oturan programatik bir yönelimi yaygınlaştıracak ve siyasal alanda etkili kılacak çeşitli düzeylerdeki ajitasyon ve propaganda aygıtları üzerinden işleyen demokratik bir siyasal makinenin inşası. İdeolojik-politik bağımsızlık bu makinenin işler halde tutulmasıdır.

Türkiye sosyalist solu 2000’lerini bu tür bir “makineleşmeden” mahrum olarak geçirdi. Bunun yerine yaşanan siyasal rejim krizinin taraflarından biri olmayı seçti. Emekçi sınıfların toplumsal beklenti ve ihtiyaçları üzerinden değil, rejime yönelik korku ve endişelerle hareket eden bir bloğun “sol uçbeyi” olmayı tercih etti. Toplumsal beklenti ve ihtiyaç alanı üzerine ise AKP oturdu ve kendi siyasal hegemonyasını inşa etti.

Meseleyi böyle koyduğumuzda “ittifaklar” meselesine dair pozisyon üretmek de daha kolay bir hâl alır. Sosyalistler toplumsal ve siyasal mücadeleler içerisinde elbette çeşitli ittifak ilişkilerine girebilirler. Hatta zaman zaman

burjuva partileri ile aynı şeyi söyleyebilirler. Mesele bunları yaparken mevcut iktidar ve tahakküm ilişkilerini aşmaya yönelik ideolojik bir pozisyon almak ve emekçilerin toplumsal ve siyasal olarak muktedir hale gelmesini amaçlayan programatik bir doğrultu ve hedefler belirlemektir. İdeolojik ve politik bağımsızlığı bunların demokratik, çoğulcu ve toplumsal-sınıfsal alanlardan aktif bir şekilde beslenerek oluşturulması süreci olarak kavırıyoruz.

Bu anlamda, “liberallik”, “ulusalcılık”, “reformculuk” ya da “devrimcilik” gibi çoğu zaman ayağı havada kalan sıfatlardan daha önemli ve belirleyici kıstas olarak sınıf bağımsızlığının korunmasını esas alıyoruz. Bu husus sosyalist siyasetin temel kaygılarından biri olmadığı takdirde (son on yılda tekrar tekrar şahit olduğumuz üzere) egemenlerin kayıkçı dövüşlerinde bir tarafın hanesine yazılmak işten bile değildir. Mesele, başkalarının gündemine karşı kendi gündemini oluşturmak, mevcut saflaşmalar karşısında yeni saflaşma çizgileri ortaya koyabilmektir. Sermaye sınıfının şu ya da bu fraksiyonunun ortaya attığı gündemlerin peşinden ayrılmayıp kendi siyasal gündemini oluşturmayı her daim erteleyen sosyalist hareket, mevcut güçlerden birinin yedek tekerleği olmaya mahkûmdur.

Türkiye’de solun özgün siyasal haritası nedeniyle Kürt Özgürlük Hareketi ile ilişkileri de bu başlık altında konuşmak mümkündür. Bu konuda sosyalist solun ideolojik-politik bağımsızlığını iki cepheden konuşmak durumundayız. İlki, Kürt sorunu ile ilgili geliştirilen tavır üzerinden memleketteki ulusalcı damarla ilişkilene sevdasıdır. Kanımızca bu, Türkiye’de sosyalist solu kılcal damarlarına kadar zehirleyen bir yönelimdir. Hiçbir argüman öne sürmeye gerek duymaksızın beyan ediyoruz: Sosyalist sol ideolojik ve siyasal bir akım olarak ulusalcılığın her türlü ile ilişkisini amasız-fakatsız kesmek durumundadır. Sosyalistlerin görevi kitle hareketleri içerisindeki ulusalcı hassasiyetlere “değebilmek” için eğilip

bükülmek değil, -Gezi’de olduğu gibi- bu hassasiyetlerin dönüşme potansiyeli taşıdığı an ve konumlara ideolojik ve politik olarak müdahale etmektir.

Gerek hacmi gerek siyasal niteliği nedeniyle Kürt Özgürlük Hareketi’nin sosyalistlerden bağımsız bir gündemi ve bu gündemin gereği olarak ortaya koyduğu politikalar vardır. Bu gündem ve politikalar her zaman sosyalistlerin gündemiyle kesişmeyebilir, hatta sosyalistler açısından ciddi eleştiri konusu olabilir. Fakat öte yandan ittifak ilişkisi tam da gündemi ve politikaları tam olarak kesişmeyen siyasal özneler arasında gerçekleşir. Bu anlamda sorun Kürt Özgürlük Hareketi’nin kendine özgü gündeme sahip olması değil, sosyalist solun böyle bir düzeye gelememiş olmasıdır. Bizce Kürt Özgürlük Hareketi gerek Türkiye gerek Ortadoğu’da gerçekleşecek devrimci bir dönüşüm ihtimalinin en önemli aktörlerinden birisidir ve bu anlamda sosyalist sol açısından stratejik bir müttefikdir. Meseleye bu düzeyden ve bu açıklıkla bakmak gerekir. Bu anlamda sosyalist sol demokrasi mücadelesinde, bölgemizde uç veren selefti cihatçılığa karşı mücadelede, neoliberal kapitalizmin tahrip ettiği toplumsal-sınıfsal zeminlerde ve Gezi’de olduğu gibi ani ileri sıçramalarda Kürt Özgürlük Hareketi ile gününbirlik kaygılardan uzak, samimi ve kompleksiz bir ittifak ilişkisini, kendi politik, örgütsel ve programatik otonomimizi yitirmeksizin gerçekleştirmek durumundadır.

Toplumsal-Sınıfsal Alanlarda Karşı-Tahkimat

Emekçileri toplumsal, ekonomik ve politik olarak güçsüzleştiren neoliberal kapitalizm Türkiye’de artık oturmuş durumdadır. Sınıfsal güç dengelerinin sermaye lehine aşırı bozulması, toplumsal-sınıfsal bir karşı tahkimat gerçekleşmeksizin, olası ekonomik krizlerin sonuçları üzerinden tersine çevrilemez. İşçi sınıfı yeni toplumsal statüsünü büyük oranda içselleştirmiş durumdadır. Öyle ki şimdiye kadar “oğlum/kızım üniversitede okusun da

bizim gibi el kapısında çalışmasın” sözleriyle toplumsal mobilizasyon arzusunu dile getiren işçiler, bugün için “oğlum/kızım bir meslek okuluna gitsin de işçi olabilsin” düzeyine gerilemiş durumdadır. Beyaz yakalı olarak nitelendirilen kesim ise gerek çalışma hayatında gerek toplumsal hayat içerisinde giderek daha ağır proleterleşme süreçlerine maruz bırakılmakta ve izole edilmekte.

Fakat öte yandan yeni olanaklar da ortaya çıkmakta. Derinleşen sermaye düzeni hayatın her alanını sömürgeleştiriyor ve bu durum sistemin rıza üretme kapasitesini giderek zorluyor. İş cinayetleri gibi “açık moral ihlaller” her ne kadar fitrat söylemi ile normalleştirilmeye çalışılıyorsa da önemli çatlaklar da oluşturuyor. Taşeron sistemi “allah razı olsun, ekmeğimizi kazandığımız bir işimiz var işte”yi ürettiği gibi, “insan böyle çalıştırılır mı”yı da ortaya çıkarıyor. Beyaz yakalıların kariyer hesaplarına dayalı çalışma hayatları onları izolasyona tâbi tutarken, “nasıl sendikalı olabiliriz acaba” sorusunu da zorluyor. “Part-time çalışır harçlığımı çıkarırım” diyenlerin arasında alternatif örgütlenme süreçleri uç veriyor. Sanayi havzalarında ve hizmet sektöründe çalışma şartlarına isyan eden işçi kesimleri her geçen gün daha görünür hale geliyor.

Üstelik sermaye düzeninin derinleşmesi sadece emekçilerin çalışma hayatları üzerinde değil, kentsel alanlar ve doğa üzerinde de telafisi imkânsız tahribatlar oluşturuyor. Kent alanlarında rantın yükselmesinin kazananları olduğu gibi, sessiz kaybedenleri de bulunuyor. Doğanın tahribatı artık salt “çevrecinin” derdi olmaktan çıkıyor ve toprakları gasp edilen köylülerin de derdi haline geliyor. Kapitalizme içkin ekolojik kriz derinleştikçe, ekonomik krizden çıkış için doğanın temellükü süreçleri hızlandıkça, “müşterekler siyaseti” daha da önemlileşiyor ve elbette, yaygınlaşıyor.

Aynı biçimde, kadınların ev eksenli ve tamamen esnek, güvencesiz çalıştırılması, bunun yanı sıra nüfusun gençleştirilmesi, düşük ücretli işgücünün artırılmasına yönelik “üç-beş çocukçu” pronatalist politikalar da ka-

dınların daha da yoksullaşmasına, yoksulluğun daha fazla kadınlaşmasına neden oluyor. Türkiye’de güçlü bir tarih ve deneyime sahip feminist hareket, örneğin kürtağın yasaklanması saldırısını geri püskürtmeyi başarıyor, “buradayız”, “bizim adımıza değil” diyor.

Biz bu süreçlerde tahkimatı başat görev kabul ediyor; toplumsal ve siyasal alandaki otoriterleşmenin –en temelde- emekçilerin toplumsal, ekonomik ve politik olarak muktedir kılınmaları üzerinden aşılabileceğini düşünüyoruz.

Üstelik neoliberal kapitalizmin ortak alanlarda meşruiyet kaygısı taşımaksızın yarattığı tahribat, mağdurlar cephesinde yeni dayanışma pratiklerinin filiz vermesine zemin teşkil ediyor. Neoliberal devletten sıtkı sıyrılanlar “müşterek alan ve süreçlere” sahip çıkıyorlar. İşgal mekânları, göçmen işçilerle dayanışma ağları, iş cinayetleri karşısında alternatif dayanışma olasılıkları. Tüm bunlar –henüz rüşeym halinde olsalar da- toplumsal muhalefetin tartışma gündemine giriyor, öncü pratikler ortaya konuyor. Solun bir taraftan kamuculuğu elden bırakmaması, taktik olarak eğitim, sağlık, işçi sağlığı ve güvenliği gibi çatlakların olduğu alanlarda somut öneriler oluşturması gerekiyor. Öte taraftan da sistem mağdurlarını yan yana getiren, onları birlikte eyleyen muktedir öznelere dönüştüren müşterekler siyasetine yüzünü dönmesi.

Kültür Savaşının Reddi ve Direniş

Toplumsal ve siyasal hayatı her geçen gün daha çok boğan bir otoriterleşme süreci yaşıyoruz. Bu sürecin altında basit aritmetiğe dayanan bir mekaniği var: “Mütedeyyin-muhafazakâr mahalleyi” tahkim et ve “batılı-laik mahalleyi” izole ederek çevrele. Sosyalist solu “batılı-laik mahalle” içerisinde bir güç olarak kurmaya çalışan, bu mantıktan hareket eden tüm sol siyasal yönelimleri hatalı buluyoruz. AKP’yi durdurmak, geriletme ve giderek sağlamlaştırdığı yeni rejim dizaynına set çekmek

anlamında değil; bu ikiliği yeniden üretmek anlamında *anti-AKP* çizgisini reddediyoruz.

AKP'ye karşı muhalefetin hedefi, onu iktidarda tutan toplumsal bloğu çatırdatmak, onun iç çelişkilerini açığa çıkartmak ve verili siyasal dengeyi toplumsal zeminler üzerinden bozmak olmalıdır. Bu nedenle bu bloğun içerisindeki derin sınıfsal eşitsizlikleri açığa vurmaya imkân verecek bir yönelim ortaya konmalıdır. Böyle bir yönelim, Türkiye'nin kültürel-politik haritası olduğu öne sürülen "iki mahalleden en yakınına yönelmek", "oraya oynamak" üzerinden tarif edilemez. Mesele her iki mahalleyi de enlemesine kesecek ve her ikisini de bölecek siyasal ve sosyal bir programı hayata geçirmeye soyunma ve buna uygun olarak örgütlenme cüretini göstermekle ilgilidir.

Bunun kolay olduğunu veya "emekçilerin aslında ideolojik-politik angajmanları uyarınca değil, ekonomik çıkarları uyarınca harekete geçeceklerini" söyleyerek kaba ekonomizm ve işçiliğe meylediyor değiliz. Şüphesiz ki bu meşakkatli bir biriktirme süreci gerektirecektir. Fakat AKP'nin *gerçek* yenilgisi ancak bu cüreti gösterebilirsek gerçekleşecektir.

Öte yandan AKP basit bir iktidar partisi değildir. Neoliberal kapitalizmin Türkiye'ye nüfuz sürecinde beliren toplumsal, ekonomik ve ideolojik çatlaklar sayesinde ortaya çıkmıştır. Bu çatlakların neden olduğu bütünlük krizi –sadece siyasal rejimin değil- devlet iktidarının otoriter bir biçimde yeniden dizayn edilmesi yoluyla ve yukarıdan İslamileştirilme politikaları aracılığıyla aşmayı hedeflemektedir. Bu hedefinde de epey yol almıştır.

Böyle bir süreç karşısında sosyalist sol hem siyasal programatik bir hattı hem de direnişçi bir mücadele hattını örmekle sorumludur. Siyasal demokrasi konusunda taviz vermeden, demokrasinin içeriğini toplumsal ve ekonomik taleplerle genişleten, bu anlamda geçiş taleplerini esas alan bir hattı duyulur, bilinir bir referans noktası haline getirmek zorundayız.

Topluma yukarıdan dayatılan İslamileştirme siyasaları karşısında görevimiz direnişçi bir mücadele hattı örmektir. Yukarıdan İslamileştirme bir dizi somut tahakküm ilişkisi üzerinden gerçekleşiyor. Mesele tüm bu tahakküm alanlarını birer direniş alanına dönüştürmektir. Kadın bedeni ve hayatının eril-İslami sömürgeleştirilmesi; eğitimin İslamileştirilmesi ve emekçi çocuklarının İmam Hatip’ler başta olmak üzere meslek liseleri cenderesine sokulması; gençliğin piyasa, muhafazakârlık ve şiddet yoluyla bastırılması; çalışma ilişkilerinin kader, fitrat, tevekül gibi kavramlarla yeniden dizayn edilmesi. Yukarıdan İslamileştirme bu gibi toplumsal alanlarda maddileşiyor. Bu maddi dönüşümler karşısından genel bir “laiklik” söylemine dayalı bilindik ana akım muhalefet yeterli değildir. Sosyalist siyaset böyle bir yönelime girdikçe ayırt edici karakterini kaybedecektir. **Sosyalist hareketin yukarıdan** İslamileştirme karşısında çoğul direnişler çizgisini önermesi ve bunları **tabanda örülen birleşik direniş cepheleri üzerinden hayata geçirmesi gerektiğini düşünüyoruz.**

Bizce mesele “solun laiklik konusundaki kompleksini aşması” olarak ortaya konamaz. 2000’lerin ilk on yılı “laikliğin demokrasinin temeli” olduğu söylemiyle geçti. Bugünlerde bu söylem “laikliğin sınıf mücadelesinin temeli” olduğu söylemine dönüşmekte. Oysa laikliğin de cumhuriyetin de özünde demokratik bir yanı yoktur. Ancak toplumsal mücadeleler demokratik bir laiklik fikrinin bütün toplumda yaygınlaşıp kökleşmesini sağlayabilir.

Solun Birliği

Başlangıç’ın çıkış aşamasında ortaya koyduğu amaçlardan birisi de “solun merkezinin inşa edilmesine katkı sunmak”tı. Bizler için mesele *Başlangıç*’ı büyütmekten ziyade, bu broşürde ortaya koyduğumuz yönelim üzerine oturacak birleşik eylem ve siyaset alanlarını inşa etmek ve büyütme. “Solun merkezi”nden bu tür süreçler sonrasında ortaya çıkacak bir yapıyı anlıyoruz.

Bu hedefe yönelik olarak ilk adımın toplumsal-sınıfsal alanda iş görecektir birleşik eylem zeminleri olduğunu düşünürüz. Taşeronlaşmayı her birimiz AKP iktidarı ile ilişkilendirdiği halde, şimdiye kadar birleşik bir taşeron karşıtı süreç örememiş olmamız veya Eğitim-Sen gibi bir yaygın bir kurumun olanaklarına hâlâ sahip olduğumuz halde eğitimdeki İslamlaşmaya karşı birleşik bir eylem süreci örgütleyemeyişimiz olsa olsa kendi arazlarımızla açıklanabilir. Kendi arazlarını aşamayan bir sosyalist hareketten de kimseye fayda gelmez.

Lafı hiç uzatmadan ve eğmeden söyleyelim: Bu süreçleri örgütlenme alan ve aygıtları olarak kullanabileceğimiz DİSK ve KESK gibi kurumlarda birbirimizi yerken, tepede kurulan birleşik zeminlerden kimseye bir fayda gelmez. Sosyalist sol mücadele ve direniş alanlarında örgütlediği birleşik eylem zeminlerini siyasal alana taşıma becerisi gösterdiği oranda anlamlı bir iş yapmış olabilir. Son yıllarda çok sayıda örneğini gördüğümüz, mevcut örgüt bürokrasilerini seferber etmekle yetinen yukarıdan inşa girişimleri başarısızlığa mahkûmdur. Öncelikli olarak toplumsal mücadele ve direniş alanlarında anlamlı bir araya gelişi ve ortak duruşu hedeflemeyen her girişim, yüksek siyasete laf yetiştirme girişimi olarak, yüksek siyasetin ona tanıdığı sınırlar dâhilinde kalır. Sendikada, dernekte, mahallede, işgal evinde ortak bir yönelimi hayata geçirmeye soyunmayan her “ortaklık” havada asılı kalacaktır.

Geniş yığınların acil ve somut talepleri etrafında oluşturdukları siyasal seferberlik biçimlerini ve bu ihtiyaçları karşılamaya dönük alternatif örgütlenme biçimlerini “ortak” ya da “birleşik” biçimde kısıktıramadığımız müddetçe bir iki kendi çapında başarılı kampanyayı “hareket” saymak belki bir propaganda başarısı sayılabilir ama işin hayli kolayına kaçmaktır. Solun somut mücadelelerin somut ihtiyaç ve gerekleri aracılığıyla derlenmesini mümkün kılabilecek çoğulcu ve birleşik eylem zeminlerinin yaratılmasını, bulunduğumuz her alanda önümüze koy-

malıyız. Mutat basın açıklamaları yahut protesto eylemleriyle yetinen birliktelikler, platformlar, bloklar, çatılar yerine siyasal ve sosyal müdahaleyi mümkün kılacak araç ve mecralara -mesela kent savunmalarına, üniversite savunmalarına, taşeron ya da işçi cinayetlerine karşı birleşik zeminlere- ihtiyacımız var.

Sosyalist solun tepede ve dar anlamda politik düzeyde gerçekleştirdiği birlik projelerinin ötesine geçmesi artık kaçınılmaz bir zorunluluktur. İdeolojik, programatik tartışma ve toplumsal-sınıfsal alanlarda birlikte eyleme pratiklerinden ortaya çıkacak bir yeniden derlenme ve karılma süreci, *Başlangıç*'ta “solun merkezinin yeniden inşası” olarak isimlendirdiğimiz ihtiyacın güncel ifadesi olacaktır.

Doğrudan Demokrasi Alanlarını Yaygınlaştırmak ve Güçlendirmek

Gezi'de “parktaki hayatı örgütleme”ye yönelik pratikler ve arkasından yayılan forumlar, her devrimci toplumsal olayda deneyimlendiği üzere, öz-örgütlenme ve öz-güçlenmeyi açığa çıkardı. Toplumsal ve siyasal güç dengelerinde kalıcı bir değişim yaratmaksızın bu *momentin* geri çekilmesi beklenebilir bir olaydı, öyle de oldu. Sosyalist sola düşen bu momentten kalanı etkin ve canlı tutmaya yönelik faaliyetlerde bulunmaktadır; bunları siyasal olarak kendine maletmek değil.

Bu anlamda doğrudan demokrasi ve öz-örgütlenmeyi toplumsal-sınıfsal alandaki çalışmalar ve siyaset ilişkisinin doğru kurulması için temel bir anlayış olarak benimsiyoruz. Ne toplumsal-sınıfsal alanları siyaset dışı bir STK'cılık anlayışı çerçevesinde örgütlüyoruz ne de bu alanları siyasetin mülk alanları, arka bahçesi olarak ele alıyoruz. Bu alanlarda emekçilerin ve kapitalist modernleşme mağdurlarının eyleme ve örgütlenme kapasitelerinin artırmaya doğrudan siyasal bir anlam yüklüyor ve bunu ana hedefimiz olarak önümüze koyuyoruz. Bu öz-örgüt-

lenme ve öz-güçlenme sürecinin çıktılarının, siyasal alanı düzen partilerinden farklı bir şekilde bölecek devrimci bir siyasetin ana malzemesi olacağını savunuyoruz.

Öz-örgütlenme ve öz-güçlenme süreçlerinin zor olduğunu, hatta bu girişimlerin kimi zaman solcuların “birbirlerini yedikleri” süreçlere dönüşme potansiyelinin yüksek olduğunu biliyoruz. Doğrudan demokrasi deneyimlerinin kısa süre sonra “öne çıkmış figürlerin ağırlığı” üzerinden işleyen süreçlere dönüşmesine de sıkça şahit oluyoruz. Bu nedenle öz-örgütlenme ve doğrudan demokrasi deneyimlerini emekçilerin ve kapitalist modernleşme süreçlerinden mağdur olanların birlikte eyleme alanları olarak anlamalı ve bu anlayışa uygun olarak örgütlenmesi için somut mekanizmalar geliştirmeliyiz.

Doğrudan demokrasi toplumsal-sınıfsal alanda gerçekleştirdiğimiz her alanda temel bir işleyiş kodu haline gelmeli. Bunu sadece normatif anlamda, sosyalizmi genelleştirilmiş bir öz-yönetim olarak düşündüğümüz için söylemiyoruz. Bugünün doğrudan demokrasi alanlarının sıçrama ve ileri hamle dönemlerinin potansiyel ikili iktidar odakları olarak ele alınması gerektiğini, solun bu deneyimlere bu stratejik perspektifle ve sorumlulukla yaklaşması gerektiğini savunuyoruz.

* * *

Söze başlarken dediğimiz gibi, okuduklarınızı sonlandırılmış bir metin olarak görmüyoruz. Amacımız sosyalist sol içerisinde bir çizginin inşası için bir tartışma zemini yaratabilmek. İşimizin zor olduğunu biliyoruz. Ama zaten bunu salt kendi işimiz olarak da görmüyoruz. Burada ancak eskizlerini çizebildiğimiz yönelimin sosyalist sol içerisinde giderek bir çizgi haline gelmesi *Başlangıç*'in aşılmasını gerektiriyor.

Başlangıç'ın sadece bir başlangıç olmasını diliyoruz...

Ocak 2015

baslangicdergi@gmail.com

[facebook.com/baslangicdergisi](https://www.facebook.com/baslangicdergisi)

NASIL BİR BAŞLANGIÇ?

Başlangıç, Gezi isyanı sonrasında kuruldu. Türkiye’de sosyalist solun ülke siyaseti ile ilgili sınırları herkesin malûmuydu.

İsyan, solun halk muhalefeti ile ilgili kapasite ve sınırlarını da gösterdi. İlkinin yanına bu ikinci bilgiyi de ekleyerek yola çıktık.

Başlangıç’ın kuruluşuna tuğla koyanlar aslında Gezi’den önce de biriktiriyorlardı. Sosyalist, devrimci hareketin siyasal ve toplumsal zeminlerinde çeşitli deneyimleri olan bir grup insanın bir araya gelmesiyle kuruldu Başlangıç.

Deneyimlerimizi, biriktirdiklerimizi ne küçümsüyor ne de mutlaklaştırıyoruz. Bu broşürü sonlandırılmış bir metin olarak görmüyoruz. Biriktirdiklerimizi tartışmaya açıyoruz.